

יכולות - מיסודה של קרן רש"י בשיתוף משרד החינוך אגפי חינוך בישובים ושותפים פילנטרופים

אכן, בבית הספר הציבורי ניתן לנתק הקשר שבין השיוך החברתי – כלכלי להישגים לימודיים

פעילות יכולות בפריפריה הגאו-חברתית

חלקם היחסי של הזכאים לבגרות ממשלתית תוכניות יכולות חסם וסטארט
בבתי ספר בפריפריה הגאו-חברתית ובמדרג טיפוח (שטראוס) גבוה

שהגיעו לכ- 90% זכאות לבגרות ויותר ב-2018

תמוז תשע"ט, יולי 2019

• **בשיתוף:** משרד החינוך, מחוז דרום, צפון, תל אביב, האגף לנוער בסיכון, מינהל החינוך הדרוזי, תכנית החומש, אגפי חינוך ברשויות המשתתפות, דרכא

• **ביצוע:** צוותי למידה והנהלות בתי הספר המשתתפים

• **הכשרה, הנחיה, פדגוגיה ושיטה** – יכולות

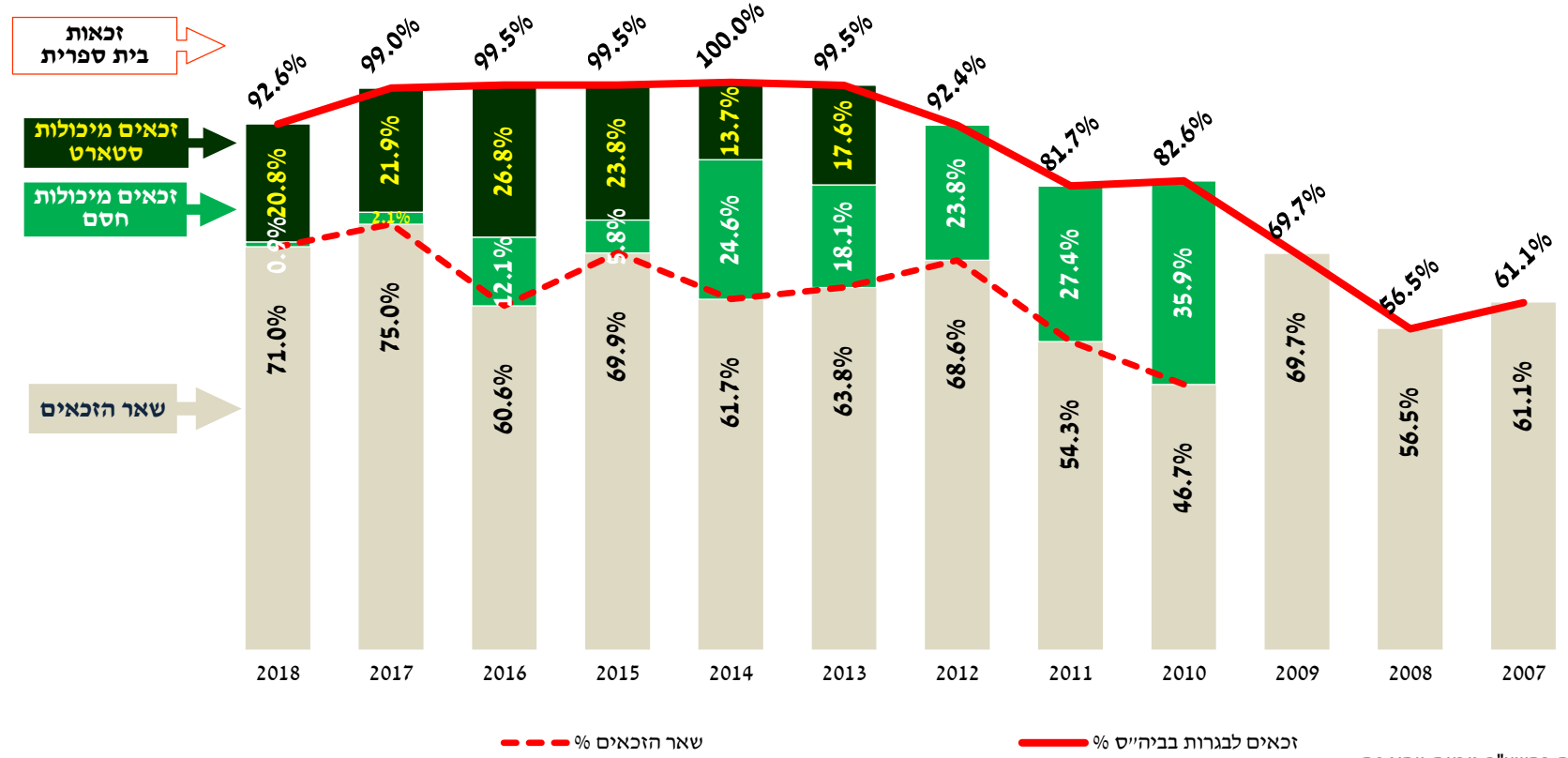
שותפים פילנטרופים בבתי הספר המוצגים 2007 – 2018 או בחלקה
צ'יק פוינט, גלנקור, גילברט, עורק הומניטי, הבורסה הישראלית ליהלומים, תורמים אנונימיים.

יכולות בפריפריה 2018

- מקיף בתיכון בית ג'אן – 92.6% זכאים לבגרות לאחר 5 שנים רצופות של 100%*
- 25.6% מהזכאות לבגרות בביה"ס – מיכולות סטארט וחסם

חמישון טיפוח – 4

1. יכולות במקיף בית ג'אן - 99% זכאים לבגרות*
זכאים לבגרות ממסיימי יב', וחלקם היחסי של הזכאים מיכולות חסם, וסטארט בזכאות הבית ספרית

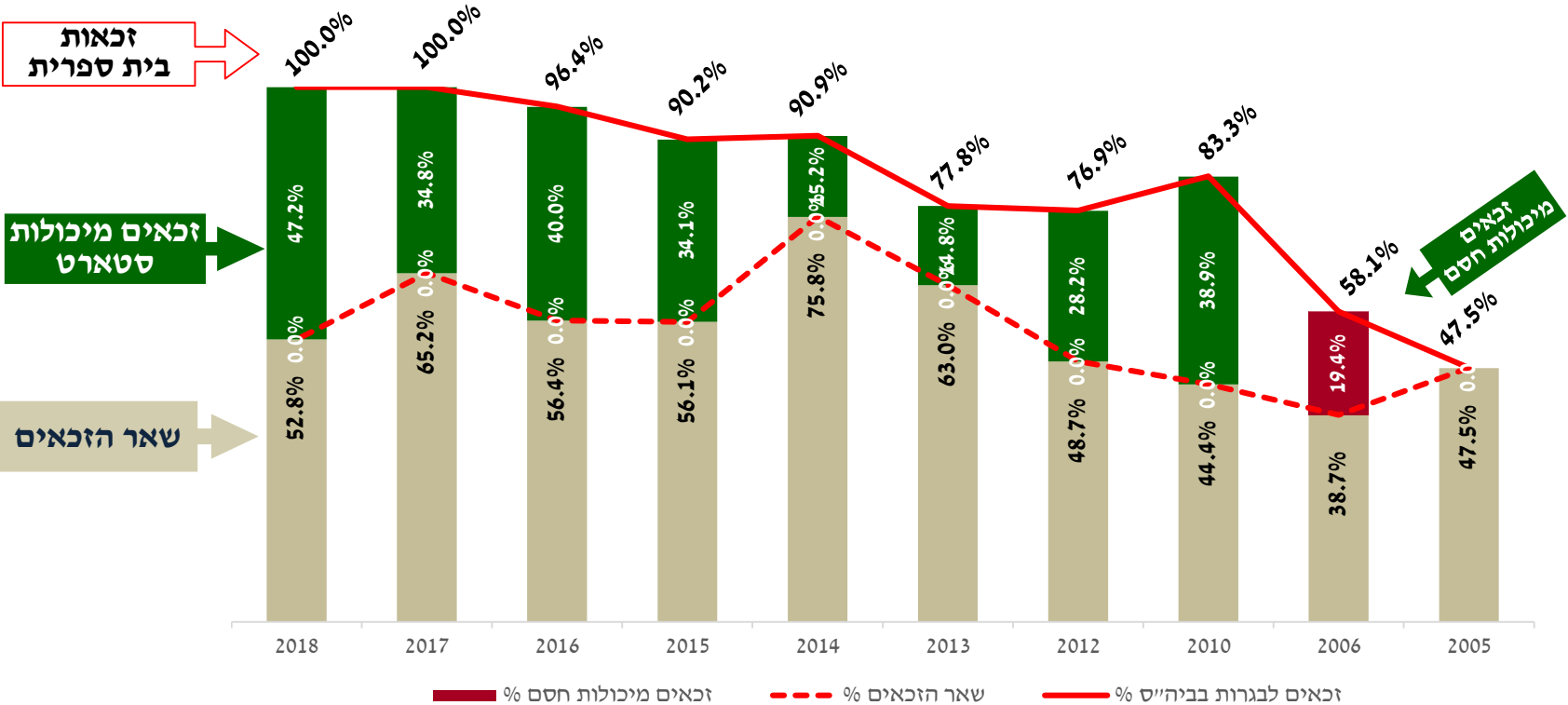
• **ביצוע:** צוותי למידה והנהלות בתי הספר המשתתפים
• **הכשרה, הנחיה, פדגוגיה ושיטה** – יכולות

*הירידה בנתוני הזכאות בתשע"ח נובעת מתוספת של כיתת חינוך מיוחד לבית הספר. ללא כיתה זו עומד שיעור הזכאות של בית הספר על 99.5%.

יכולות בפריפריה 2018

- מקיף המר דרכא בת ים – 100% זכאים לבגרות בשנתיים האחרונות
- 47% מהזכאים לבגרות בביה"ס – מיכולות סטארט

2. יכולות במקיף המר דרכא בת ים – 100%
 זכאים לבגרות ממסיימי יב', וחלקם היחסי של הזכאים מיכולות חסם, וסטארט בזכאות הבית ספרית

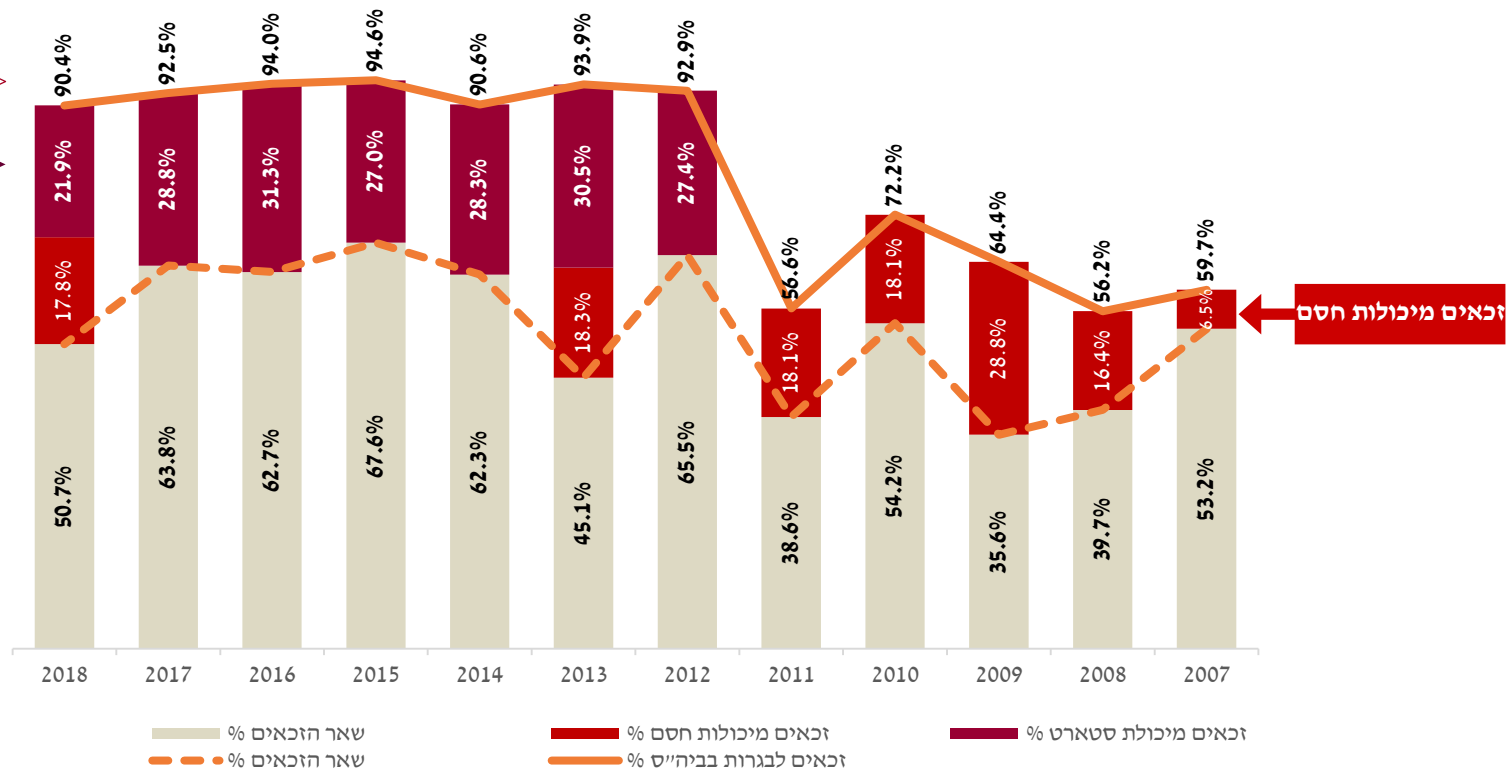

4 המישור טיפוח –
 בני 2015 בית הספר עבר לבעלות רשת דרכא, לפני כן בבעלות עיריית בת ים

יכולות בפריפריה 2018

- **במקיף פקיעין – מעל 90% זכאים לבגרות כבר 7 שנים ברציפות**
- **כ- 38% מהזכאות לבגרות בביה"ס – מיכולות סטארט**

3. יכולות בתיכון פקיעין – 90%
זכאים לבגרות ממסיימי יב', וחלקם היחסי של הזכאים מיכולות חסם, וסטארט בזכאות הבית ספרית

חמישון טיפוח – 4

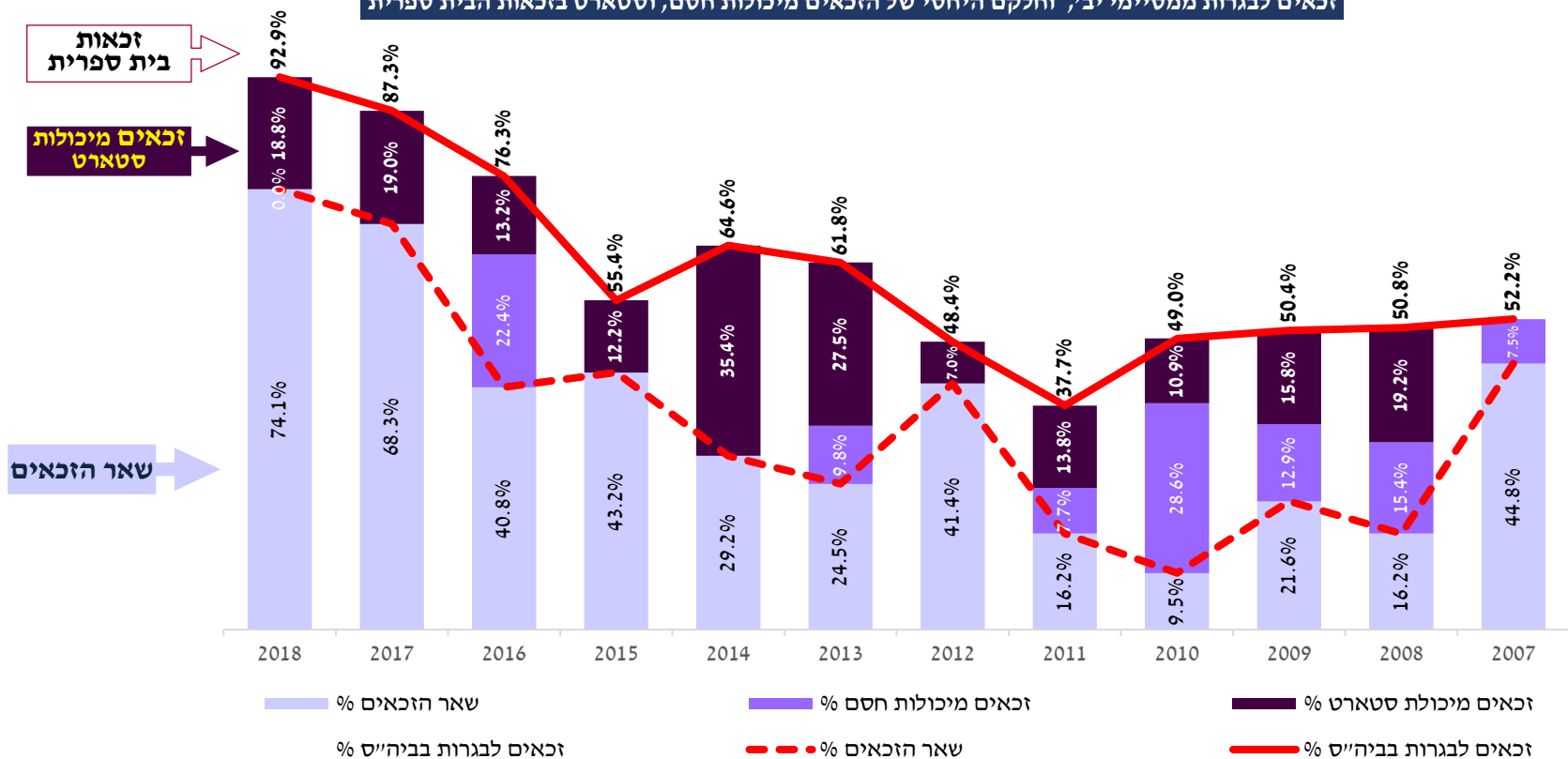
מינהל החינוך באר שבע ושותפים פילנטרופים

יכולות בפריפריה 2018

- במקיף טוביהו באר שבע – 92.9% זכאים לבגרות
- כ- 19% מהזכאות לבגרות בביה"ס – מיכולות סטארט

חמישון טיפוח – 4

4. יכולות בתיכון טוביהו – 92.9%
זכאים לבגרות ממסיימי יב', וחלקם היחסי של הזכאים מיכולות חסם, וסטארט בזכאות הבית ספרית

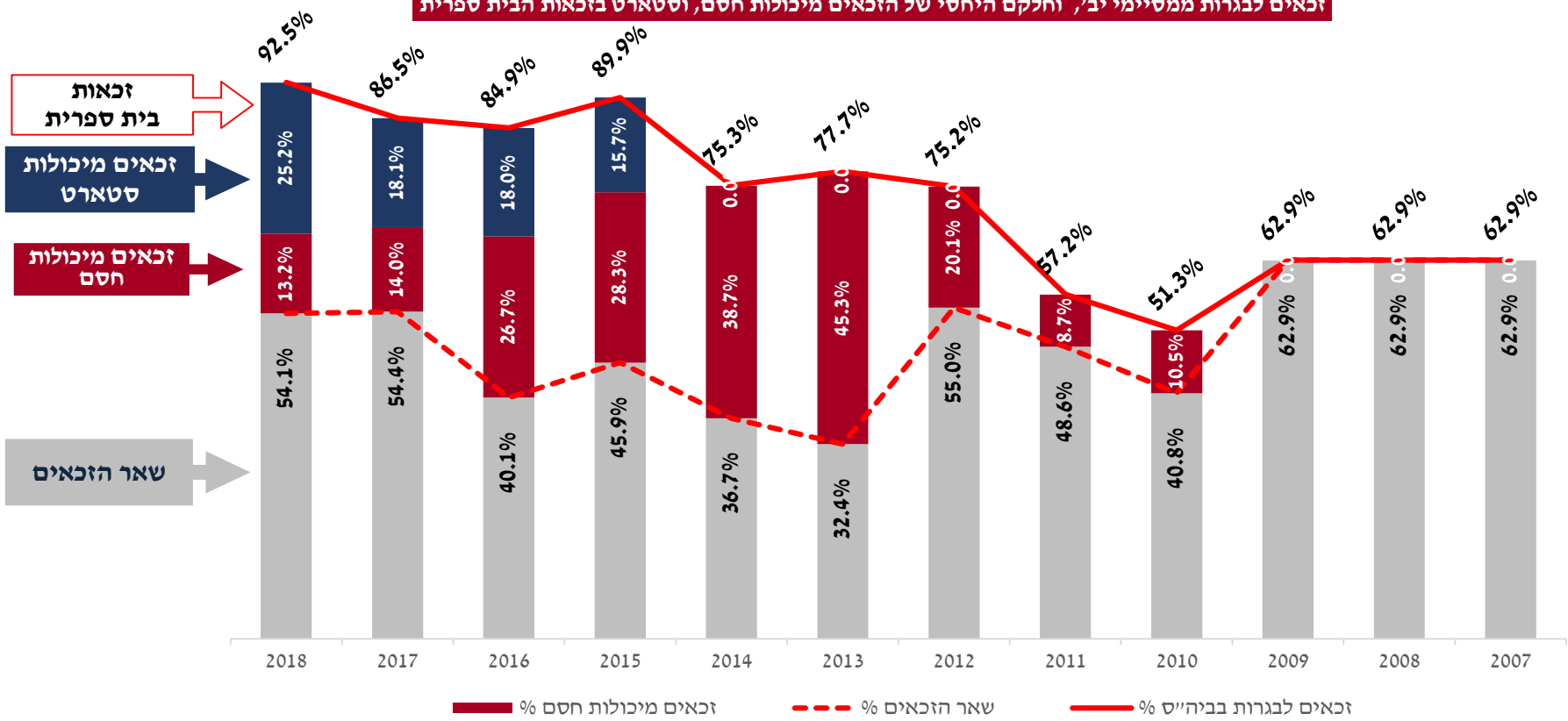

יכולות בפריפריה 2018

חמישון סיפוח – 5

- במקיף ג' באר שבע – 92.5% זכאים
- כ- 38% מהזכאות לבגרות בביה"ס – מיכולות סטארט וחסם

5. יכולות במקיף ג' באר שבע – 92.5% זכאים לבגרות
זכאים לבגרות ממסיימי יב/, וחלקם היחסי של הזכאים מיכולות חסם, וסטארט בזכאות הבית ספרית

יכולות - מיסודה של קרן רש"י בשיתוף משרד החינוך אגפי חינוך בישובים ושותפים פילנטרופים

יכולות בפריפריה 2018

תוכניות מרכזיות

1. תוכנית יכולות סטארט לבגרות ולמניעת נשירה

התוכנית מקבלת תלמידי כיתה ט' בסיכון, בעלי הישגים הנמוכים ביותר בשכבה ט', שמרביתם בעלי לפחות 7 ציונים שליליים מתוקננים, ובנשירה סמויה. בתהליך תלת שנתי (מסיום ט', ועד יב'), מובנה ובלתי שגרתי בכיתות יעודיות, התלמידים רוכשים מיומנויות למידה, התנהגות, תחושת השתייכות, אמונה ביכולת, רוכשים תעודת בגרות, ונשירתם הצפויה נמנעת. התכנית - מופעלת על ידי רכזים ומורים מבתי"ס (הכשרה ולווי פדגוגי ע"י צוות המנחים של יכולות) ובהנהגת מנהלי בתי"ס, בשיתוף אגפי החינוך, הפיקוח במשרד החינוך, אגף לנוער בסיכון ורשתות. במסגרת התכנית התלמידים לומדים בשעות הפעילות של ביה"ס, אחה"צ, בשעות הערב ובחלק מחופשות ביה"ס, בכיתות ייעודיות בהם מופעלים עקרונות הלמידה המואצת של יכולות, כשינוי מבני צומח ומסלול עיוני מואץ.

2. תוכנית יכולות לבגרות – מקצוע/ות חסם

התכנית מקבלת אליה תלמידי יא'-יב' שנכשלו ו/ או שעפ"י חוות הדעת של ביה"ס לא יעמדו בהצלחה באחד או שניים ממקצועות הבגרות, המהווה/ים עבורם חסם לרכישת תעודת בגרות. בתהליך סימסטריאלי, בו מיושמת שיטת הלמידה המואצת של יכולות, צוותי הוראה מבתי"ס מובילים תלמידים אלו להצלחה בבחינת הבגרות במקצוע/ות החסם, ובכך גם לזכאות לתעודת בגרות. התכנית מופעלת ע"י רכזים ומורים מבתי"ס התיכוניים (הכשרה ולווי פדגוגי ע"י צוות המנחים של עמותת יכולות) ובהנהגת מנהלי בתי"ס, בשיתוף אגפי החינוך, הפיקוח במשרד החינוך ורשתות. במסגרת התכנית התלמידים לומדים בשעות אחה"צ והערב, ובחלק מחופשות ביה"ס, בקבוצות ייעודיות.

יכולות - מיסודה של קרן רש"י בשיתוף משרד החינוך

יכולות בפריפריה 2018

1. תוכנית יכולות סטארט לבגרות ולמניעת נשירה - תוצאות 2017

נתוני רקע ונתוני הישגי המשתתפים טרם התוכנית (סיום כיתה ט') - ב- 2014

- 650 בוגרות ובוגרים מ- 18 בתי ספר תיכוניים בפריפריה הגאו חברתית מהמגזר היהודי, דרוזי ובדואי בנגב מ-11 ישובים
- מדרג חברתי כלכלי (שטראוס) של בתי הספר – 7.3
- ציון ממוצע של המשתתפים - טרם ההצטרפות לתוכנית – בכיתה ט' - 41
- מס' ציונים שליליים ממוצע לתלמיד - טרם ההצטרפות לתוכנית בכיתה ט' – 7.2

תוצאות בסיום יב' - 2017

- 70.0% ממסיימי יב' בתוכנית – זכאים לבגרות (64% מהמתחילים ביי)
- 92.0% סיימו יב'
- כל הזכאים לבגרות – בעלי תעודה המאפשרת המשך לימודים באקדמיה
- 34.1% מהזכאים לבגרות – בעלי תעודה המאפשרת קבלה לאוניברסיטה

יכולות - מיסודה של קרן רש"י בשיתוף משרד החינוך

יכולות בפריפריה 2018

2. תוכנית יכולות לבגרות – מקצוע/ות חסם – תוצאות 2018

נתוני רקע – משתתפי 2017

- 1,065 משתתפות ומשתתפים תלמידי יא'-יב' מ- 44 בתי ספר תיכוניים בפריפריה הגאו חברתית מהמגזר היהודי, דרוזי ובדואי בנגב וערבי מ-22 ישובים
- מדרג חברתי כלכלי (שטראוס) של בתי הספר – 8.4

תוצאות בסיום 2018

- 87.8% מהמתחילים לימודיהם בתוכנית – עמדו בהצלחה בבחינת הבגרות במקצוע/ות החסם
- התמדה – 95.5% מהמתחילים סיימו הלימודים בתוכנית
- 77.6% מתלמידי החסם בתוכנית (ללא תלמידי השלמה) זכו בתעודת הבגרות בעקבות ההצלחה בבחינת הבגרות במקצוע החסם

יכולות - מיסודה של קרן רש"י בשיתוף משרד החינוך

נספחים

מדד הטיפוח - שטראוס

ב-2006 וועדת שטראוס (המדען הראשי של משרד החינוך) הועדה החליטה שמדד הטיפוח של המשרד במטרה להקצות שעות תקן ומשאבים לישויות (בתי"ס/רשויות) יורכב מהרכיבים הבאים:

- השכלת ההורה המשכיל ביותר (40%)
- רמת ההכנסה לנפש במשפחה (20%)
- פריפריאליות בית הספר (20%)
- שילוב של הגירה וארץ מצוקה (20%)

מדד הטיפוח מחושב לכל תלמיד לפי שלב חינוך ועל-ידי כך נוצר "ציון" לכל ילד. ציוני מדד הטיפוח יוצרים רצף שאותו מחלקים לעשר קטגוריות שוות שכיחות (עשירונים), **מהנמוכה ביותר** (עשירון 1 – אוכלוסייה חזקה שלא זקוקה לטיפוח נוסף או לחליפין **חמישון 1**), **לגבוהה ביותר** (עשירון 10 – אוכלוסייה חלשה הזקוקה ביותר לטיפוח נוסף או לחליפין **חמישון 5**).

ערך המדד של בית ספר הוא ממוצע העשירונים של התלמידים הלומדים בו. ערך המדד ברשות, ישוב או שכונה הוא ממוצע העשירונים של התלמידים שגרים שם. חשוב מאד לציין שלא משתמשים במדד ברמת התלמיד הבודד, שם הדיוק לא מספק, אלא רק בממוצע של המדד בקרב קבוצות של תלמידים. המודל החדש של מדד הטיפוח החדש מחושב לשלב חינוך יסודי החל משנת הלימודים תשס"ח ובשלב חינוך חטי"ב וחטי"ע החל משנת תשס"ט. בכל שנה מעודכן מדד הטיפוח לכל התלמידים. בית הספר מקבל לקראת סיום שנת הלימודים את מדד הטיפוח שחושב לגביו לשנת הלימודים הבאה. מדד הטיפוח מהווה מרכיב בחישוב של מדדים אחרים הקיימים במערכת החינוך כגון: סל טיפוח ומדד מורכבות.

הבהרה לגבי נתוני תוכנית יכולות לבגרות – מקצועות חסם

א- הנתונים מראים גם את הזכאים לבגרות בקרב התלמידים שהשתתפו בתוכנית יכולות לבגרות – מקצוע חסם ועמדו בהצלחה בבחינת בגרות במקצוע אחד עד שלושה שנלמדו במסגרתה. מקצועות אלה/ היווה/ עבורם טרם ההשתתפות בתוכנית, וע"פ הערכת בית ספרם, "חסם" לרכישת תעודת בגרות, שכן נכשלו בו/בהם טרם התכנית בבחינת/ות הבגרות, או שעפ"י חוות הדעת של ביה"ס יכשלו בו/בהם.

ב- פעילות תוכנית יכולות לבגרות – מקצוע חסם והצלחת התלמיד בבחינת/ות הבגרות במקצועות החסם באם הושגה/ו, **מתווספת ומשלימה פעילות רב שנתית שהתבצעה עם תלמידי התכנית ע"י בתי"ס המשתתפים** (לפני הפעלת התכנית או לאחר שהסתיימה ולעתים גם במסגרת תכניות אחרות), והובילה את התלמידים להצלחה בשאר מקצועות הבגרות.

ג- ההצלחות תלמידים במסגרת התוכנית (אם ישנן) הושגו ע"י צוותי המורים מבתי הספר המשתתפים (שהוכשרו לפעילות התכנית ולוו פדגוגית ע"י צוות המנחים של יכולות). בזאת אנו מביאים לידי ביטוי האמונה, שהפכה לידיעה וגם לרכיב פעולה עקרוני ואסטרטגי, לפיה מורי בתי הספר בעצמם, יכולים להצליח עם כל תלמיד.

יכולות - מיסודה של קרן רש"י בשיתוף משרד החינוך

יכולות בפריפריה 2018

אמות הסיפים של ההצלחה

- רכיב 1**

• 1. שיטה – שיטת צמצום הפערים המואץ של יכולות
- רכיב 2**

• 2. אסטרטגיה – צדק. מתחילים מבעלי ההישגים הנמוכים ביותר.
- רכיב 3**

• 3. משאבים תוספתיים ואיגום משאבים
- רכיב 4**

• 4. לא לבד! קואליציה – הריבון והמגזר השלישי/גוף מתערב ובית הספר